

ŽIVOT FARNOSTÍ ZNOJMA

ZPRAVODAJ ZNOJEMSKÝCH FARNOSTÍ

LISTOPAD 2011

č. 9

LISTOPAD SLIBUJE TYPICKÉ PODZIMNÍ POČASÍ, BUDE SYCHRAVO A SNÍH PŘEJDE I DO NIŽŠÍCH POLOH

Při čtení zprávy na internetu jsem si vzpomněl na mé představy o mém působení na novém místě v Louce u Znojma. Za osm let života ve farnostech na Šumavě (fara v Horní Plané leží v nadmořské výšce 760 m) jsem si zimy a sněhu užíval celkem dost, takže myšlenka na slunečné a teplé prostředí Znojma a Znojemska mi přinášela slunečno a teplo do srdce. A teď taková informace...

A tak přemýšlím, jak se připravit na nadcházející listopadové dny, abych je prožil pozitivně. Ale vlastně není to těžké přemýšlení. Mám totiž v živé paměti jeden zážitek, z kterého jsem za oněch časů vyvodil důležitou zkušenost. Ty ony časy byli ještě bohoslovecké. Příprava na kněžství probíhala ze začátku v Bratislavě. A byl to zrovna takový sychravý, listopadový den. A k tomu ještě dušičkový, to

znamená v období návštěv hřbitovů za účelem obětování modliteb za duše zemřelých. Vracel jsem se tedy z takové jedné návštěvy a už blízko Dómu sv. Martina, ale ještě dole před dlouhým schodištěm, se na pár metrů přede mnou objevila starší paní s nákupními taškami v obou rukou. Intenzivně se mi v hlavě honily myšlenky: Mám ji nabídnout pomoc nebo nemám...? Vědělo se, že starší lidé neměli důvěru k lidem kolem sebe, zvláště k mladým a ještě zvláště k mužům, takže mne odrazovalo od nabídnutí pomoci případné a skoro jisté (podle mého úsudku) odmítnutí.

Na druhé straně, jsem se považoval za zbožného bohoslovce a tudíž i moje svědomí se ozvalo... Tak jsem nelenil, babičku dohonil, uctivě jí pozdravil a nesměle řekl: „Paní, můžu Vám vzít ty tašky s nákupem a doprovodit Vás po těch schodech“? „Budu moc ráda,“ - od-

pověděla k mému překvapení. Pohledy se nám setkaly a já viděl v jejích očích radost. V první chvíli mě napadlo, že to určitě byla radost z toho, že viděla vedle sebe mladého a celkem pohledného muže (fakt, takovým jsem tehdy byl). No hned první kroky naší společné cesty mě vyvedli z omylu. Milá paní se pustila do vyprávění, že byla ve městě (to znamenalo -v centru), že byla nakupovat, že vnučka (dejme tomu Anička) slaví dnes narozeniny, a že ona jí upeče bábovku, že se sejde celá rodina, takže proto připraví další dobrotu, a hlavně - že se na všechny velmi těší, až je uvidí a budou spolu slavit a spolu prožívat radost...

A já jsem v tu chvíli na vlastní oči viděl člověka, který nenařiká na typické podzimní sychravé počasí (a to tedy toho dne bylo!), ani na cenovou politiku státu. O bolestech v kloubech a cukrovce se také nezmiňovala. Neslyšel jsem, že by jí sousedé dělali naschvály, nebo že by tehdejší

mládež byla zlá... Vedle mně pomalu kráčela osůbka, které ze srdce prýštila radost. A pro tu radost nevnímala (alespoň počas naší společné trasy až k jejímu domečku pod Hradem) nepříjemnosti, které ji možná, možná určitě, potkávali a doprovázeli.

Tu milou usměvavou radostnou babičku si vždycky představuji, když je venku tak, jak hlásí předpovědi počasí na listopad. Věřím, že se v nebi setkáme a já ji budu moci osobně poděkovat za tu zkušenost, kterou jsem díky její vnitřní radosti a milému úsměvu navenek získal do svého kněžského života. Takže - je dobré připomínat si a prožívat opravdu do hloubky srdce pěkné situace, radostné momenty, setkání s milým člověkem... A také se těšit na ty, co přijdou. Nevyjímaje setkání s těmi, kteří se na nás dívají z nebe a určitě se těší na nás.

P. Quirín

MĚSÍČNÍ ÚVAHA

VELKÉ KONCILY:

Nicejský (325), Efezský (431), Chalcedonský (451)

Když se hlásání evangelia rozšířilo v řeckém a latinském prostředí římské říše, církevní Otcové museli potírat dvě protichůdné hereze. Z jedné strany to byl dokétismus, který popíral pravé lidství Spasitele. Zastánci tohoto bludu říkali, že se „zjevil“, jako by to byl člověk, ale byl pouze Bohem. Na druhé straně byli ariáni, kteří chtěli uznávat Krista jen jako vyšší bytost, ale ne jako Boha. Proti nim museli církevní Otcové obhajovat pravé lidství, ale

především plnost Spasitelova božství. Nicejský koncil ho prohlásil za „soudstatného“ s Otcem, téže podstaty, podílejícího se na jeho slávě.

Avšak velkým problémem pro Řeky bylo, jak moci sjednotit dvě tak rozdílné přirozenosti, božskou a lidskou, věčnou a stvořenou, nesmrtelnou a smrtelnou. Otcové se snažili vysvětlovat pravdy o Kristu tímto příkladem: železo je chladné a temné, je-li však dáno do ohně, hoří a září. Tak také lidská přirozenost spojená s bož-

skou dostává božské vlastnosti. Je to dobře volený příklad. Nemohl však uspokojit řecké intelektuály, kteří rádi hovořili v přesných pojmech. Tato otázka byla diskutována v Efezu, výsledek však byl uspokojivý jen zčásti. Bylo definováno, že Maria je „Matka Boží“, a nejen matka člověka, v němž pak přebýval Bůh jako v chrámě (to tvrdil Nestorius). Jinými slovy: Kristus je pouze jeden, ale rodí se dvojným způsobem, jak z Otce v nebi, tak z lidské matky na zemi.

Duchovní význam této definice je hluboký. Na jedné straně se začínala šířit mariánská úcta (v Římě byla postavena basilika Santa Maria Maggiore), na druhé straně sama pravda víry se jeví jako základ celého křesťanského života i církve. Mystický Kristus pokračuje ve své existenci během staletí ve svátostech, v modlitbách, v dobrých skutcích. Ve všech těchto případech se znovu rodí z Ducha svatého a z lidské spolupráce. Origenes píše: „Každá křesťanská duše se stává Kristovou matkou, a vtěluje ho do světa.“

V Chalcedonu se Otcové vrátili k témuž problému a stanovili termíny pro budoucí učení. Kristus je Bůh i člověk. To je vyjádřeno výrazem „dvě přirozenosti“: má božskou přirozenost i lidskou přirozenost. Ty však tvoří dokonalou jednotu. Je pouze jediný Kristus. To se vyjadřuje výrazem „jedna osoba“. Otcové z toho dokázali přímo vyvodit důležitý důsledek pro duchovní život. Vyhlásili to ve formě zásady: Bůh se stal člověkem, aby se člověk stal božským. Malíři ikon to dokázali vyjádřit symbolicky barvami. Značí-li červená barva božství a modrá lidství, Ježíš bývá malován v červeném oděvu s mod-

rým pláštěm: Bůh vzal na sebe lidství. Na druhou stranu Madona jako člověk má vnitřní oděv modrý a je zahalena do červeného pláště jako plná milosti, zbožštěná.

Starobylé termíny „osoba“ a „přirozenost“ se zdají být abstraktní, málo moderní. Avšak jsou velmi aktuální právě v naší době. Psychologie si uvědomuje různorodost složek, jež tvoří člověka, a nesčetných vlivů, jimž podléhá. A přesto normálnost člověka závisí na síle jeho osobnosti, jak je totiž schopen harmonicky spojit všechny tyto vlivy. Na jednom kongresu psychiatrů se mluvilo o vášních a přirozených sklonech u některých svatých osob. Jeden delegát, dobrý lékař psychiatr, říkal, že rozebíral písmo svaté Terezie z Avily a dodal: „Nechtěl bych mít takovou ženu jako pacientku. Kolik pánovitých sklonů, kolik smyslných náklonností v ní muselo hárat! A přesto, uznávám, její reakce byly zcela normální. Zdá se mi jako psychologický zázrak.“ Snad se to dá pochopit právě tak, jako zázrak, jako nadpřirozený jev, který má vztah ke svému pravzoru. Ježíšova osobnost se jeví tak silná, že dokáže sjednotit tak odlišné přirozenosti jako je božská a lidská přirozenost. Duch svatý, kterého nám Kristus sesílá, dává vyšší sílu i nám, abychom se stali „silnými osobnostmi“, abychom sjednotili různé životní zájmy, různé životní sklony. „Od rodičů dostáváme přirozenost a rozvíjíme ji,“ říkal ten psychiatr, „ale stále více se přesvědčuji, že člověk se stává opravdovou osobou jen tehdy, když se podílí na milosti Ježíše Krista.“

T. Špidlík z knihy: „Znáš Krista?“

Plakals, když ses narodil. Ale všichni okolo se smáli. Žij tak, aby ses v hodinu smrti ty smál a ostatní plakali. *(Indická moudrost)*

SVATÍ VE ZNOJEMSKÝCH KOSTELÍCH

SVATÝ DOMINIK

Svatý Dominik je zobrazen v kostele sv. Kříže – u dominikánů. Hlavní socha je na hlavním oltáři na levé straně. Jeho obrazy jsou pak v dominikánské kapli, na hlavním oltáři této kaple (sv. Dominik v Sorianu) a na protější stěně (přejímá růženec od P. Marie). Další obraz se stejnou tematikou je na levé straně kostela (třetí kaple od hlavního oltáře) na Růžencovém oltáři.

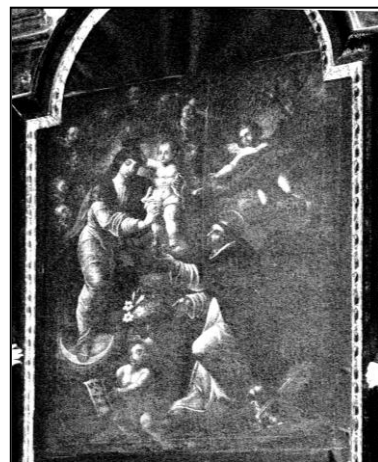
Sv. Dominik se narodil jako syn šlechtického rodu Guzmanů kolem r. 1170 ve starokastilském městě Caleruega, jihovýchodně od Burgosu. Po vynikajícím školním vzdělání studoval na dómské škole v Palencii filozofii a teologii. Po deseti letech přijal kněžské svěcení a stal se členem dómského kláštera v El Burgo de Osma nedaleko svého rodiště (El Burgo de Osma je jedno z nejstarších biskupských sídel Španělska a bylo založeno už ve vizigótské epoše). Při cestě s biskupem Diegem de Azevedo do Říma procházel Dominik také jižní Francií. Tam tehdy – psal se rok 1206 – ohrožovalo katolickou církev učení albigenských a valdenských.

Při pohledu na všeobecné zmatky, které zde panovaly, se v Dominikovi probudilo přání, aby působil jako misionář. Poznal, že jen vlastní dobrý příklad může pomoci přivést odpadlíky zpět ke katolické víře. Spolu s biskupem Diegem založil Dominik v místě Prouille u Toulouse misijní stanici, kterou po smrti Diegově (1207) vedl. Posel víry a jeho stejně smýšlející druhové táhli od té doby den co den přes osady a města, pokorně a skromně,

oděni jako chudí žebřáci, hrdinní v postech, odkázáni na obyvatelstvo, ochotné pomoci. Už tímto příkladem byli mnozí věřící, propadlí bludům, přivedeni zase ke katolicismu. Úchvatná kázání Dominikova a jeho druhů vykonaly zbytek.

Svou velkou znalostí lidí a svou překypující láskou k lidem se misionáři z Kastilie podařilo získat srdce jižních Francouzů.

Toto působení Dominikovo bylo zárodkem jeho Kazatelského řádu. V r. 1215 založil Dominik v Toulouse společenství kazatelů, kterému dal řeholi svatého Augustina. Chudoba a studium měly být zásady kazatelského a žebrařského řádu. Před

každým kázáním se museli členové společenství důkladně připravit. Nový řád měl hájit práva katolické církve proti útokům zvenčí, už ztracené mělo být řádovými bratry zase získáno zpět.

Myšlenky Dominikovy rychle zapalovaly. S nevídanou rychlostí se řád Kazatelů šířil po celé Evropě. Vznikaly také četné kláštery dominikánek. Asi za půldruhého roku po založení komunity kazatelů v Toulouse potvrdil papež Honorius III. 22. prosince 1216 řád dominikánů

Dominik se těšil ze svých úspěchů jen krátce; už 6. srpna 1221 zemřel na misijní cestě v Bologni, kde pak našel svůj poslední odpočinek. Papež Řehoř IX. svatořečil zakladatele řádu už za třináct let, 3. července 1234;

Úcta zakladatele řádu se rozšiřovala především šířením jeho řádového společenství. Další rozmach zažil kult růžencovou pobožností, což se odráželo také často

ve výtvarném umění. Sv. Dominik je znázorňován většinou jako kazatel.

*Z knihy Schaubert-Schindler:
Rok se svatými (redakčně kráceno)*

Sv. TEKLA

Vracíme se ještě ke sv. Tekle o které jsme psali v minulém čísle Zpravodaje č. 8/2011. Sv. Tekla je vyobrazena u sv. Mikuláše a u sv. Kříže. Omlouváme se, že jsme zapomněli na sochu sv. Tekly u sv. Václava v Louce, která je v současné době vystavena na kůru za varhanami. Dnes dodatečně přinášíme její vyobrazení.

CHARITA

Pozvánka na výstavu – Ateliér Samuel 2011

Jihomoravské muzeum ve Znojmě a Ateliér Samuel vás srdečně zvou na výstavu výtvarných prací v **Mázhausu Domu umění Jihomoravského muzea, Masarykovo nám. 11, Znojmo**. Výstava **potrvá od 1. do 27. listopadu 2011 a otevřena je pondělí až neděle od 9:00 do 17:00**. Přijďte se podívat.

Pozvánka na 8. Charitní ples

Oblastní charita Znojmo vás srdečně zve na **8. Charitní ples**, který se uskuteční **26. listopadu 2011 od 20:00 hod.**

v prostorách hotelu Dukla, Holandská 30, Znojmo. Můžete se těšit na bohatou tombolu s cenami od firmy TESCO, losování o ceny z TESCO. Předána bude cena Sponzor roku 2011. K tanci a poslechu zahraje skupina Habakuk.

Předprodej vstupenek: v kanceláři Oblastní charity Znojmo, Dolní Česká 1, 2. patro **od 7. listopadu 2011**. **Cena vstupenky:** 240,- Kč v předprodeji, 250,- Kč na místě, v ceně vstupenky je i raut. Informace na tel. 515 220 768

*Veronika Miholová
Oblastní charita Znojmo*

Hledají se Tříkráloví koledníci!!

Pomalu, ale jistě se blíží 12. ročník **Tříkrálové sbírky**. Všichni kdo mají zájem jako koledníci se aktivně podílet na organizaci sbírky, kontaktujte, prosím,

koordinátora pro Znojmo **Mgr. Ludvíka Miholu**, tel. 736 529 392, 515 220 768.
e-mail:
dobrovolnici.znojmo@charita.cz

Mgr. Ludvík Mihola
koordinátor Tříkrálové sbírky

DOPIS NEMOCNÝM – NEJEN NEMOCNÝM

„Ve slabosti se projevuje síla.“ (2 Kor 12,9)

V druhém listu do Korintu napsal sv. Pavel, že se síla projevuje ve slabosti. Tento list psal ve vězení a byl naplněný vírou, že ho Bůh z této situace zachrání; byl však přesvědčen, že se jeho pozemský život blíží ke konci. Víra v Boží prozřetelnost, která řídí osudy jednotlivých lidí i celé lidské společnosti, mu pomáhala vyrovnat se s těžkostmi, které mu jeho život přinášel. Z jeho životopisu víme, že těchto těžkostí bylo mnoho, ale nepřipravily ho o víru v Boha a o důvěru v něj.

Podobně jako svatý Pavel prožívali život mnozí světci, které známe z dějin církve, a prožívají ho i dnes mnozí lidé kolem nás. I když je někdy jejich život velmi těžký, prožívají ho s vírou v Boha a s důvěrou v jeho působení v jejich životě. Samozřejmě se snaží využít všechny možnosti a příležitosti, aby znovu získali zdraví a sílu k dobrému životu, ale konají to bez stresu a bez úzkosti, protože si jsou vědomi toho, že Bůh rozhoduje o jejich životě a úsilí jejich a těch, kdo je léčí, pouze napomáhá k vyléčení. Využívají však všeho, čeho využívat mohou a mají. Konečný výsledek je však věcí Boží vůle.

Věříme, že Bůh ví o všem, co v které chvíli našeho života prožíváme, ví, co je pro nás těžké, ví, jakou pomoc potřebujeme, abychom byli schopni prožít všechno dobře, a věříme, že nám dá této pomoci vždy dostatečné množství a v takové formě, která pro nás bude užitečná.

Věříme, že kříž, který neseme, je takový, že odpovídá našim schopnostem a možnostem a že ho můžeme nést tak, aby pro nás byl přínosem. My většinou ve chvílích, kdy prožíváme nějakou bolest, nechápeme její smysl a účel pro náš život, ale pochopíme ho možná s odstupem času. Tato nejistota je zkouškou naší důvěry v Boha a jeho působení v našem životě a i ona má pro nás velký význam, který oceníme možná až po nějaké době. Je možné, že i bolest, kterou prožíváme a které nerozumíme, prohloubí naši víru a důvěru v Boha a připraví nás na události, které nás čekají v budoucnosti.

Když budeme schopni prožívat dobře svoje bolesti, budeme mít pochopení pro bolesti lidí kolem nás a nebudeme netrpěliví a podráždění v jednání s nimi, když jejich bolesti pro ně budou příliš těžké.

My se nenaučíme rozumět druhým lidem teoretickými úvahami, ale budeme je chápat, když sami budeme prožívat svůj život v důvěře v Boha a v působení jeho prozřetelnosti v našem životě. K tomu, aby se nám to dařilo, nestačí jen naše lidské úsilí, ale k tomu je nutná i Boží pomoc a o tu

máme často prosit. Když to budeme dělat, budeme mít vždy dost sil na prožití všeho, co nás v životě potká.

o. Josef Šik

(převzato z časopisu Tomášek č. 1/2004)

KŘEŠŤANSKÁ TRADICE NENÍ KAPR A BRAMBOROVÝ SALÁT O VÁNOCÍCH

Zamyšlení nad projevy papeže Benedikta XVI. – z návštěvy v České republice.

V uvítacím proslovu Benedikt XVI. mj. řekl: „**Dnes, kdy byla obnovena náboženská svoboda, vyzývám všechny obyvatele této republiky, aby znovu objevili křesťanské tradice, které formovaly kulturu.... Pravda evangelia je pro zdravou společnost nepostradatelná, protože otevírá naše srdce naději a umožňuje nám objevit nezcizitelnou důstojnost Božích dětí.**“

Křesťanské tradice, které má papež na mysli, není ovšem něco takového, jako pověstný kapr a bramborový salát o Vánocích. Naši kulturu po staletí formovalo přijaté a reflektované křesťanství, které stojí na evangeliu. A přes všechna lidská selhání křesťanů v dějinách neukazuje nezcizitelnou důstojnost člověka nic tak zřetelně a nekompromisně, jako křesťan-

ství, které vyznává, že je člověk stvořen k obrazu Božímu, a protože je hříšník, syn Boží za něho dal svůj život - a to platí o každém člověku. Důležitou je ale papežova výzva „aby znovu objevili“. V tom slovu se neskrývá jen konstatování, že „zapomněli a ztratili“ a proto musí znovu objevit (což je pravda). Lze v té výzvě číst i nárok větší, než je pouhé „zachování tradice“. Pro křesťany je to výzva k takové prezentaci křesťanství, která by tomuto „znovuobjevení“ napomáhala. Tedy ne jen „zachování dědictví otců“, ale „objevit bohatství pro současníky i jejich syny“. Jak? To je otázka pro každého křesťana tam, kde žije.

*Doc. Ing. Mgr. Msgre. Aleš Opatrný,
Th.D.*

KRISTA KRÁLE

Milí bratři a sestry,
stojíme na konci liturgického kalendáře a slavíme slavnost Krista Krále. Tato slavnost je snad víc než kterákoli jiná plná zvláštního napětí a paradoxů. Je to

především napětí, jaké dosud panuje mezi panstvím našeho Pána Ježíše Krista a panstvím, jemuž je tento svět dosud podroben.

Dnešní slavnost se zrodila v roce 1925 za papeže Pia XI., když se Církev i celý svět vzpamatovávaly z událostí, která se dosud zdály nemyslitelnými: V roce 1870 italské vojsko obsadilo papežský stát. V roce 1914 vypukla 1. válka světového dosahu, 1917 bolševická revoluce v Rusku, její teror připravil o život milióny vlastních obyvatel, včetně carské rodiny. Za rok byl zbaven trůnu i německý císař Vilém II. a Češi vyhnali svého posledního krále bl. Karla. Není bez zajímavosti, že všichni 3 sesazení králové byli hluboce věřícími křesťany (třebaže různého vyznání) a jejich národy byly v dané chvíli přesvědčeny, že teprve bez nich se bude vládnout lépe. V tehdejší Československu přes milión lidí opustilo Církev, v Praze byl stržen Mariánský sloup, ze škol vyházeny kříže a veřejné mínění se opájelo myšlenkou národního státu.

Byla to doba, která měla pramalé pochopení pro další trůny a koruny! A přesto Pius XI. v roce 1925 vyhláší encyklikou *Quas primas* slavnost Krista Krále. Říká spolu se apoštolem Pavlem, že je to právě Kristus, Syn Boží i Mariin, který musí kralovat! Pius XI. mluvil zcela proti duchu doby a připomněl, že Kristova vláda není jen nesmělou tužbou zaostalých a nostalgických katolíků, kterým se stýská po korunách a trůnech, ale že Boží Syn má ze své přirozenosti právo nad celým světem, nad každým člověkem i nad každým státem.

A tak jako dnes, i tenkrát se ptalo mnoho svobodomyšlných lidí, proč by měl zrovna Kristus nad námi kralovat? A tady papež odpovídá poukazem na postatu člověka a jeho bytostnou vazbu na Boha: každý člověk byl stvořen k obrazu Boží-

mu, každý člověk byl vykoupen Kristem. Proto také každý člověk, ať už tomu věří nebo ne, má svůj cíl v Bohu a cesta k němu vede skrze Krista. Proto ať jednotlivec, nebo rodina anebo celé státy a národy nenajdou štěstí jinde, než ve svobodném přijetí vlády Kristovy. Lidské dějiny jsou nepochybnou školou, kde končí každá svoboda, rovnost a bratrství, ba i sociální rovnost, ve které ale nebylo místo pro Krista Krále. Jsou to dějiny zmařených životů, a nejen vojáků a znesvářených civilistů, ale i miliónů nenarozených dětí v době míru.

Milí bratři a sestry, ne- nechme se mýlit! Jeho království sice není z tohoto světa, ale je mezi námi. Začíná v našich duších a v našich osobních životech, ale to je jen začátek. Vláda Kristova není, a ze své podstaty ani nemůže být jen věcí soukromou. A nemůže být ani vykázána až na konec světa, kdy už jiná možnost ani nebude. Chceme-li i my vejít do Kristova království, pak Kristus musí kralovat v našich duších, v našem smýšlení, v našem jednání, a to nejen když nás nikdo nevidí, anebo když jsme mezi svými souvěrci, ale vždy a všude. A právě v tomto okamžiku začíná být Kristovo kralování viditelné a stává se i věcí veřejnou.

Před 20-ti lety jsme si říkali *kdo, když ne my, kdy, když ne teď*. A přesně tato slova mají trvalou platnost. Kristova vláda uvnitř i navenek má odrážet naše spojení s Ním, tak jako On v sobě spojuje viditelné lidství s neviditelným Božstvím. Kéž bychom tuto vazbu dobře pochopili a měli k tomu dost odvahy už zde na zemi, abychom se s ním shledali i v nebi.

fr. Efrem Jindráček, OP

KDYŽ JSEM ŠEL ZE ŠKOLY

Jednou jsem šel ze školy uviděl jsem kluka ze třídy, který šel ze školy domů. Jmenoval se Kyle. Vypadalo to, že nese domů všechny své učebnice.

Myslel jsem si: „Kdo by odnášel v pátek všechny knížky? Musí to být pěkný trouba!“ Já měl naplánovaný celý víkend – párty a fotbalový zápas s přáteli na zítřejší odpoledne. Pokrčil jsem rameny a šel dál. Jak tak jdu, uviděl jsem bandu kluků, co utíkali jeho směrem. Běželi na něj! Vytrhli mu knížky z rukou, podrazili nohy tak, že přistál v blátě. Jeho brýle odlítly a viděl jsem je dopadnout do trávy asi 10 stop od něj. Podíval se na mě a já uviděl ten strašný smutek v jeho očích. Rvalo mi to srdce. Přiběhl jsem mu na pomoc, a jak se plazil a hledal brýle, uviděl jsem v jeho očích slzy. Podal jsem mu je a řekl: „Tihle kluci jsou hajzlové, neumí se normálně chovat!“ Podíval se na mě, řekl: „Díky!“ a na jeho tváři se objevil úsměv. Byl to jeden z těch úsměvů, co projevují skutečnou vděčnost.

Pomohl jsem mu sebrat knížky a zeptal se, kde bydlí. Ukázalo se, že bydlí nedaleko mě. Ptal jsem se, proč jsem ho nikdy předtím nepotkal. Prý chodil na soukromou školu. Nikdy dřív bych se nedal dohromady s klukem ze soukromé školy! Nesl jsem mu pár knížek a celou cestu jsme si povídali. Ukázalo se, že je to přímá kluk. Ptal jsem se, zda si nechce zítra zahrát fotbal. Prý „jo!“

Celý víkend jsme byli spolu venku a já poznal Kylea víc a oblíbil si ho. I mí přátelé ho vzali. V pondělí, ráno tu byl Kyle s hromadou knížek zpátky. Zastavil jsem ho a se smíchem řekl, že bude mít dobré svaly, z těch knížek. Jen se smál a polovinu knížek mi naložil. Během čtyř

let jsme se stali nejlepšími přáteli. Poslední rok jsme přemýšleli o nějaké vysoké škole.

Kyle se rozhodl pro Georgetown a já půjdu na Duke. Věděl jsem, že vždycky budeme přáteli a ty míle nebudou žádným problémem. On se chtěl stát lékařem a já hodlal využít stipendia na práci kolem fotbalu.

Kyle byl premiantem třídy. Musel si připravit proslov na závěrečnou slavnost školy. Zlobil jsem ho, že si zamachruje, ale byl jsem rád, že to nemusím být já tam nahoře a mluvit.

Závěrečný den byl tady. Viděl jsem Kylea, vypadal skvěle! Byl jeden z těch kluků, který dospěl a našel se během let na High Schol. Zesílil a moc mu slušely brýle. Měl víc děvčat než já, jeho milovaly, až jsem někdy žárlil.

Dnes byl ten den! Viděl jsem, jak je nervózní z proslovu, tak jsem šel za ním, poplácal ho po zádech a řekl: „Hej, chlape, budeš dobrej!“ Podíval se na mě tím vděčným pohledem, usmál a řekl: „Díky!“ Začátek proslovu měl za sebou, odkašlal si a pokračoval „Závěr školy je čas, abychom poděkovali všem, co nám pomohli přes tyto těžké roky.“

Rodičům, učitelům, sourozencům, možná trenérovi, ale hlavně přátelům. Jsem tady, abych vám všem, kteří jste něčí přítel, řekl, že být někomu přítelem, to je ten největší dárek, který můžete někomu dát! Řeknu vám příběh..“

Díval jsem se nevěřicně na svého přítele, když začal vyprávět o dni, kdy jsme se poprvé potkali. Plánoval, že se o víkend du zabije. Mluvil o tom, jak si vyklidil školní skříňku, aby jeho máma s tím neměla později starosti a nesl si věci domů. S vážností se na mě podíval a malinko se

usmál: „Díky Bohu jsem potkal přítele. Ten mě zachránil od mého nevysloveného rozhodnutí!“

Slyšel jsem to zděšení v davu, když ten příjemný a populární kluk nám řekl vše o svém nejslabším životním momentu. Viděl jsem jeho mámu a tátu, jak se na mě dívají s vděčností v očích. Dodnes si neuvědomuji hloubku svého činu.

Nikdy, nepodceňujte sílu okamžiku. Jedním jediným gestem můžete změnit život člověka. Někdy k lepšímu a taky občas k horšímu. Bůh nás vložil do života toho druhého, abychom někdy zasáhli. Hledejte Boha v přátelích!

Převzato z Internetu

INFORMACE – bude vás zajímat

CENTRUM PRO RODINU A SOCIÁLNÍ PÉČI
si Vás dovoluje pozvat na následující zajímavé akce:

Beseda dospívání

zaměřena pro rodiče dospívajících dětí.

Dne 5. 11. 2011 od 9.00–12.00 hod.

Beseda má za cíl pomoci rodičům si uvědomit si, co dítě prožívá, jak se cítí, jak s ním lépe komunikovat, jak mu dodávat odvalu a dávat mu najevo, že ho mají rádi a při tom všem zůstat pro dítě autoritou.

Prožijte adventní víkend trošku neobvykle

jako matka – dcera (11 – 16 let) – babička

Místo konání, penzion u Svaté Anny v Pasohlávkách , **25.–26. 11. 2011**
Těšit se můžete na to, jak si navzájem více porozumět, posloužit si v péči o vlasy a nehty, zjistíte, jak je dobré být krásná uvnitř i venku, naučíte se péct a plést vánočku, společně si nazdobíte adventní věnec a můžete prožít chvíle jen pro vás dvě nebo tři.

Součástí programu bude beseda s Mgr. Janem Špilarem majitelem kadeřnického studia „ Stříhoruký Edward“, teologem a jáhnem.

Beseda pro manžele a partnery,

kteří přemýšlejí, jak lépe porozumět svému partnerovi (partnerce).

Dne 1. 11. 2011 od 17.00–19.00 h

Téma je zaměřeno na vzájemné naplňování potřeb, které působí radost, ale mnohdy i bolest většině párů, bez ohledu na to, jak dlouho jsme spolu.

Vždy máme v této oblasti co objevovat o čem přemýšlet a co doladovat.

Odborný kurz **A KLAS** – animátor klubů aktivních seniorů je základní výcvik pro vedoucí seniorských klubů. Vedoucí klubu (stávající nebo budoucí) nemusí mít ze školení žádné obavy. Nevyžadujeme, aby zájemce o školení měl specializované vzdělání, ale chuť pracovat se seniory.

Základní kurz – Je určen pro zájemce o vznik nového seniorského klubu nebo pro vedoucí stávajícího klubu jako zpestření programu. Proběhne dne 6.–9. 11. 2011 a 22.–25. 11. 2011.

Informace a přihlášky: CRSP Brno, Josefská 1, tel:542 217 464 www.crsp.cz

INFORMACE Z FARNOSTÍ

Tvoření

„Adventní vazba. Maminky od fary sv. Mikuláše vás srdečně zvou 23.11. v 18.h., na adventní tvoření s paní Hanou Moštkovou. Pod jejím dohledem si vyrobíme adventní věnce či výzdobu na vánoční stůl. Většinu materiálu bude možno zakoupit přímo na místě, ostatní upřesníme na letáčcích.

Těšíme se na vás v prostorách Rozhledny.

Ševčíková

Výstava betlémů

V kostele Nanebevzetí Panny Marie a sv. Václava v Louce se pořádá ve dnech 27.11.2011 až 8.1.2012 výstava betlémů a vánočních pohlednic. Zahájení výstavy se uskuteční v sobotu 26.11. v 17h 1. adventním koncertem Vokální skupiny MOSTY.

Kdo může na tuto výstavu zapůjčit jakýkoliv betlém, ať ho přinese v pátek 25.11. odpoledne do kostela sv. Václava nebo ať kontaktuje Antonína Valenu na tel: 732 838 875. Výstava je otevřena vždy v sobotu 14-17h; neděle a svátky 9.30-11.30 h a 14-17 h; 27. - 30.12. 14-16h; 24. a 31.12. 14-16h. V pondělí až pátek je výstava přístupná jen po předchozí dohodě s p. Valenou. Během výstavy bude možno zakoupit vánoční pohlednice, betlémy, kalendáře, puzzle a CD. Více na <http://www.farnostlouka.cz>.

Adventní koncerty

1. adventní koncert 26.11. v 17h v kostele sv. Václava v Louce - Vokální skupina

MOSTY

2. adventní koncert 3.12. v 17h v kostele sv. Václava v Louce - Sbor Santini z Telče

3. adventní koncert 10.12. v 17h v kostele sv. Václava v Louce - Varhanní koncert Vladimíra Roubala

4. adventní koncert 17.12. v 17h v kostele sv. Václava v Louce - Mladí hudebníci Znojemska a Znojemské žestě

Potáborové setkání

Pro účastníky tábora „Putování do zaslíbené země“ je připraveno **potáborové setkání**, které se uskuteční během podzimních prázdnin ve dnech 28. a 29. 10. v Prosiměřicích na faře. Začínáme v pátek v 9:00 a končíme v sobotu obědem ve 13:00. Na program je promítání fotek, hry a soutěže či výlet do okolí. Vezměte si s sebou karimatku a spacák a vhodné oblečení. Příspěvek na stravování činí 100,- Kč.

Setkání se svatým Mikulášem

Opět se můžete v našich kostelích těšit na **setkání se svatým Mikulášem**. V Příměticích bude v neděli 4.12. ve 14:00 a ve stejný den v 16:00 v Kuchařovicích

Navzdory všem virtuálním supermanům se těmi pravými hrdiny stávají právě ti, kteří chtějí opravdově žít pro druhé v povolání, k němuž je zavolal Pán.

V. Cíkrle: „Stradivárky“

ZÁKONY LOGICKÉHO MYŠLENÍ

Zákony logického myšlení vyvrací zásady marxismu, proto se ve škole neučí. Ateismus a materialismus se nehodí, jsou pro ně příliš choulostivé. Dříve se logika běžně přednášela na všech gymnáziích. Zákon vyloučení třetího (buď Bůh je, nebo není, třetí možnost neexistuje), zákon o dostatečné příčině (i moje existence musí mít svou příčinu) a zákon, že člověk je schopen poznat pravdu. Že se tyto zákony nevyvíjejí a nemění, že se jimi lidé řídí odnepaměti, uznávají i marxis-

té. S výjimkou schizofreniků podle nich vždycky všichni lidé mysleli. Kde se tyto zákony vzaly? Z čeho vznikly, když se nevyvinuly? Že se podobně ani umění nevyvinulo, je nám zcela jasné. A co vývoj charakteru člověka? Vývoj v mravní sféře? Je tu vidět nějaký vývoj? Někaký pokrok? Nebo spíše kroky zpět?

Nebraňme se samostatně myslet a vyvozovat logické závěry.

Z knihy „Na minutu s L. Kubíčkem“

SPE SALVI – (pokračování)

*výtah z encykliky o křesťanské naději papeže Benedikta XVI.
dáno v Římě 30.11.2007:*

Vnitřní souvislost mezi křesťanskou vírou a nadějí prochází v novověku proměnou

16,17,18,19. S objevem Ameriky a s novými technickými vymoženostmi se zrodilo a vyvíjelo nové dějinné období.

V něm i naděje dostává svůj nový tvar: nyní se jmenuje „víra v pokrok“. Čerstvé objevy a vynálezy jsou jen začátkem: součinností vědy a praxe budou následovat zcela nové objevy, vyvstane nový svět – říše člověka. Další vývoj onu radost z viditelného růstu lidských možností potvrzoval a upevňoval víru v pokrok.

Pokrok se projevuje především v rostoucím panství rozumu, který je samozřejmě považován za dobrou sílu, za moc určenou k dobru. Jde o pokrok spějící k dokonalé svobodě. Rozum a svoboda poskytují samy od sebe, svou vnitřní dobrotou, záruky nové a dokonalé lidské pospolitosti. Avšak rozum a svoboda se mlčky stavějí proti poutům, jimiž jsou spojeny s vírou, církví a s tehdejšími státními zřízeními.

Tím v sobě skrývají pojmy rozum a svoboda revoluční potenciál ohromné explozivní síly: události Francouzské revoluce osvícenskou Evropu nejprve zcela fascinovaly. Avšak další vývoj ji donutil o panství rozumu a svobody stále znovu a znovu uvažovat.

20. Devatenácté století nikdy neodložilo víru v pokrok – víru v rozum a svobodu jako novou formu lidské naděje. Stále rychlejší postup technického rozvoje a industrializace však brzy vytvořily zcela novou společenskou situaci.

Vzniká třída průmyslových dělníků a tzv. „průmyslový proletariát“, jehož úděsné životní podmínky vylíčil Fridrich Engels tak, že to leckým otrásl. Tento stav nemohl

pokračovat, změna byla nutná. Po občansko-buržoazní revoluci v r. 1789 došlo i na revoluci proletářskou: pokrok nemohl postupovat dopředu jen malými kroky. Bylo zapotřebí revolučního skoku. Pokrok k lepšímu světu už nevychází z vědy, ale z vědecky pojaté politiky, která ukazuje cestu k revoluci, k totální změně poměrů.

S detailní přesností, ale také s jednostrannou zaujatostí popsal Karl Marx situaci tehdejší doby a s vynikající analytickou schopností představil též cesty vedoucí k revoluci.

A s komunistickou stranou, která vznikla z Komunistického manifestu z roku 1848 uvedl tyto cesty do pohybu. Marxovo pojetí revoluce se zdálo být díky ostrosti jeho analýz a jasnému označení nástrojů radikální změny velmi slibným. Okouzlovalo v tehdejší době a fascinuje dodnes. Takové pojetí revoluce se také uskutečnilo, nejradikálnějším způsobem v Rusku.

21. Tam se také ukázal základní Marxův omyl: velmi přesně určil, jak se má převrat provést, ale už neřekl, jak by měly jít věci dál. Marx předpokládal, že spolu s vyvlastněním majetku vládnoucích tříd, s pádem jejich politické moci a zespolečněním výrobních prostředků se vyrovnají všechny rozdíly. Všechno by pak už šlo samo od sebe po správných cestách, protože všechno by patřilo všem a všichni by chtěli a přáli si jen to nejlepší.

A tak Lenin poté, co úspěšně proběhla revoluce, nenachází u Marxe žádný pokyn, jak dál pokračovat. Mohl se opřít o myšlenku prozatímní fáze – diktaturu proletariátu. Ale ta měla v následné fázi zcela zaniknout. Dnes víme velmi dobře, jak se tato prozatímní fáze vyvíjela a jak vypadala. Diktatura proletariátu nepřivedla žádný vykoupený svět, ale zanechala po sobě skličující zkázu.

Marxův omyl se nachází hlouběji: zapomněl, že člověk zůstává stále člověkem, zapomněl na jeho svobodu. Zapomněl, že svoboda zůstává svobodou a že se může přiklonit i ke zlému.

Věřil, že když se podaří uspořádat hospodářství, všechno ostatní už bude vyřešeno. Jeho skutečným omylem je materialismus.

22. V otevřeném dialogu sebekritiky novověku s křesťanstvím a s jeho pojetím naděje se musí i křesťané nově učit, v čem jejich naděje opravdu spočívá, co mohou a co nemohou světu nabídnout. Co opravdu znamená pokrok?

Pokrok nepochybně skýtá nové možnosti k dobrému. Nicméně otevírá nesmírné možnosti zlu, které předtím nebyly. Všichni jsme i dnes svědky toho, jak se může pokrok ve špatných rukách proměnit v krutý a úděsný úspěch zla a jak se tak i v minulosti mnohokrát stalo. Pokud technickému pokroku neodpovídá zároveň i pokrok v procesu mravní formace – v růstu vnitřního člověka, nejedná se pak o pokrok, ale o rostoucí ohrožení člověka a světa.

23. Rozum je jistě velkým Božím darem člověku a vítězství rozumu nad nerozumností je rovněž cílem křesťanské víry. Kdy ale rozum skutečně vládne? Pokud se oděluje od Boha? Pokud se stal vůči Bohu slepým? Je rozum týkající se lidských schopností a projevující se výrobou opravdu úplný?

Stejně jako pokrok, aby byl vůbec pokrokem, potřebuje mravní růst lidství, musí být i rozum naléhavě doplněn i jeho otevřeností vůči spásným silám víry, vůči rozlišení mezi dobrem a zlem. Jen tak bude opravdu lidským rozumem, pokud svým pohledem přesáhne sebe a vidí i nad sebe. Zcela jednoduše: Člověk potřebuje Boha, jinak je zba-ven naděje.

Rozum i víra se navzájem potřebují. Jen tak mohou naplnit svoji pravou podstatu a poslání.

Zpracoval Ing. Simek (pokračování)

ZMĚNY V USTANOVENÍ KNĚŽÍ:

P.Václav Zoufalý z farnosti u sv.Mikuláše byl ustanoven samostatně do farnosti Jinošov u Třebíče.

P.Cyril Molnár OP od sv. Kříže byl ustanoven převorem dominikánů v klášteře v Olomouci. Místo něj nastoupil ke sv.Kříži **P.Romuald Rob OP** jako kaplan.

P.Lukáš Buchta OPrem z Louky odešel do Šaly na Slovensku, místo něj nastoupil do Louky **P.Quirín Barník OPrem**.

P.Stanislav Mahovský z Přímětic byl ustanoven samostatně ve Starči u Třebíče, místo něj nastoupil jáhen **Daniel Blažke**.

P.David Ambrož z Pavlic byl ustanoven do farnosti Rájec nad Svitavou – Jestřebí, místo něj nastoupil **P.Robert Prodělal**.

P.Vojtěch Srna ze Žerotic odešel do Kněžského domova na Moravci u Žďáru n.S., místo něj nastoupil **P.Jiří Cajzl**

P.Piotr Nowicki, redemptorista, ustanoven pomocným knězem v Tasovicích

FARNÍ ŽIVOT

PRAVIDELNÉ AKCE

- Každý den v 7 h u Mnišek dominikánek je mše svatá s možností účasti věřících. Vstup klášteřem Dolní Česká 1 do 6.55 h. V kostele u sv. Kříže ranní mše sv. v 6.45 h nebudou.
- Každou neděli při mši sv. v 9 h u sv. Mikuláše je během kázání program pro malé děti s katechetkou na faře.
- Každou neděli po mši sv. v Příměticích je na faře otevřena knihovna.

- Každou neděli po večerní mši sv. u sv. Kříže u dominikánů je do 19.30 h adorace.
- Každé pondělí od 15.45 h na faře u sv. Kříže u dominikánů se koná setkání aktivních členů Mariiiny legie.
- Každé pondělí před večerní mší sv. u sv. Kříže u dominikánů je modlitba růžence za mír.
- Každé pondělí v 19 h na loucké faře pravidelné modlitby maminek.

- Každé pondělí v 18 h v Únanově **dětská mše**.
 - Každé úterý v 19 h na faře u sv. Kříže **zkouška chrámového sboru**.
 - Každé druhé úterý v měsíci od 14 h do 17.30 h v kostele sv. Kříže **adorace za nenarozené děti**.
 - Každou středu od 9 do 12 h na faře u sv. Mikuláše **setkání dětiček a jejich maminek**.
 - Každou středu v 18. h na faře v Louce je **mše sv. pro děti a mládež**.
 - Každou středu po večerní mši sv. u sv. Kříže u dominikánů je do 19 h **adorace**.
 - Každý čtvrtek v 18 h (v zimním období v 17 h) v Kuchařovicích **dětská mše**.
 - Každý pátek v 17 h u sv. Jana Kř. u kapucínů **mše sv. po celý školní rok**.
 - Každý pátek v 17 h je v Příměticích **dětská mše**.
 - Každý pátek v Louce na faře v 19.30 h **mše sv. s mládežnickými zpěvy a katechezí**; po mši sv. volné povídání ve společenství; jsou zváni všichni, zvláště mladí lidé.
 - Každou sobotu v 9 h v **pensionu na Vančurově ul.** ve společenské místnosti mše sv.
 - Každou sobotu v 14.30 h v **Nové nemocnici** mše sv. v prostorách odd. 130, vedle prodejny novin v 1. poschodí; vchod do nemocnice pro návštěvy; příležitost ke sv. zpovědi; možnost přinést sv. přijímání na pokoj; tel.: 515 227 723; 736 523 600.
- PŘIPRAVUJE SE**
- 1.11. **Slavnost Všech svatých**: u sv. Jana Kř. mše sv. v 8. v 17 h; sv. zpověď od 14 h; u sv. Kříže mše sv. v 7 h (u sester), **v10 h** a v 18 h; u sv. Václava v Louce mše sv. v 18 h; v Citonicích mše sv. v 8 h; v Příměticích mše sv. v 18 h.
 - 1.11. v 16 h na hřbitově v Šatově a v Havraníkách **modlitby za zemřelé**.
 - 2.11. **Památka zemřelých**: u sv. Jana Kř. mše sv. v 8. v 17 h; u sv. Kříže mše sv. v 7 h (u sester), **v10 h** a v 18 h;
 - 2.11. v 16.30 h na hřbitově v Louce a v Konicích **modlitby za zemřelé**. V kuchařovicích ve 14.30 h, v Příměticích v 15.15 h a v Mramoticích v 16 h, vždy na hřbitově.
 - 2. – 8.11. **oktáv modliteb za zemřelé**: U sv. Jana Kř. každý den po mši sv. pobožnost v kryptě kostela.
 - Od středy 2.11. do pátku 4.11. v 18.00 budou v Příměticích mše sv. ve hřbitovní kapli. Po mši svaté 2.11. bude modlitba v kryptě, která bude tohoto dne po mši svaté zpřístupněna
 - 3.11. ve 20 h **adorace** před l. pátkem u sv. Mikuláše.
 - 4.11. **první pátek**: od 14 h u sv. Jana Kř. adorace a sv. zpověď. Mše sv. v 8 a 17 h.
 - 5.11. **první sobota** – v Hl. Mašůvkách měsíční pouť; začátek **už v 17 h** – zimní čas; autobus odjíždí v 16 h ze Znojma.
 - 6.11. ve 14 h **na znojenském hřbitově v obřadní síni** růženec a ve 14.30 h mše sv. a dušičková pobožnost na hřbitově. Na Hradišti v 15 h.
 - 12.11. v 15 h na Hradišti **žehnání vín**.
 - 13.11. v 10 h v **Šatově poutní mše sv. ke cti sv. Martina**; V Hnanicích, Havraníkách a Konicích tuto neděli mše sv. nebude – všichni jsou zváni do Šatova.
 - 13.11. v 10.30 h na Hradišti **mše sv. ke cti Anežky České**.
 - 13.11. v 15 h v Popicích **měsíční modlitba za víru v příhraničí**; pěší odchází ve 14 h z Kraví hory.
 - 13.11. **500. měsíční pouť** v Maria Roggendorf u Hollabrunu v 15.30 h a

v 19.30. h mše sv. a kázání kardinál Meisner z Kolína n.R.

- 17.11. v 8 h **poutní mše sv. u sv. Alžběty.**
- 17.11. v 10 h u sv. Václava v Louce mše sv. **za politické vězně.** celebrovat ji bude novoříšský opat Marian R. Kosík.
- 27.11. **1. adventní neděle** – při každé mši sv. svěcení adventních věnců; **sbírka** na televizi Noe rádio Proglas.

- 27.11. v 16.45 h **zahájení Znojemského Adventu na nám TGM;** v 17.15 h u sv. Mikuláše **zpívané nešpory.**

- od 28.11. začnou v Louce opět **adventní ranní mše sv. – roráty.** Od pondělka do soboty vždy v 6.30 h v kostele v kapli sv. Norberta. V sobotu v latinském jazyce. Všichni jsou zváni.

PŘÍLEŽITOST KE SV. ZPOVĚDI u sv. Kříže

V tzv. „dušičkovém týdnu“ bude v našem kostele rozšířena příležitost ke svátosti smíření : v pondělí 31.10. , v úterý 1.11. a ve středu 2.11. a to odpoledne od 15 hodin do začátku večerní mše sv. v 18 hodin.

Kurz víry na faře u sv. Mikuláše – 6.11., 20.11.

VYUČOVÁNÍ NÁBOŽENSTVÍ V MIKULÁŠSKÉ FARNOSTI:

Fara u sv. Mikuláše: všechny 4 skupiny v pátek v 15,30 h

ZŠ Nám. Republiky – pondělí 13 h

ZŠ Jubilejní park – úterý 13 h

ZŠ Václavské nám. – čtvrtek 13,30 h

Speciální ZŠ Jezuitské nám. – úterý 14 h

Speciální ZŠ internát Veselá ul. – úterý 15 h

BIŘMOVÁNÍ

První setkání přípravy na biřmování na faře u sv. Mikuláše v pátek 11.11. 2011 v 19 h.

Setkání starších k přípravě na biřmování se uskuteční ve čtvrtek 3.11. v 17 h na faře u sv. Kříže, dále pak ob týden – 20.11. atd.

Modlitba není jen recitace naučených slov.

Modlitba je především rozhovor nebo mlčení v přítomnosti milujícího Boha.

Vojtěch Cíkrle

ŽIVOT FARNOSTÍ ZNOJMA vydává Římskokatolická farnost u kostela sv. Kříže, Dolní Česká 3.
Kontaktní adresa redakce Ing.Kania Jindřich, Pražská-Sídl. 6/F, 669 02 Znojmo. Mail kaniajindrich@volny.cz
Registrováno OÚ Znojmo pod č. 37102291. Pro vnitřní potřebu farností Znojma. Za obsah článku odpovídá autor; příspěvky nejsou stylisticky upravovány; nevyžádané příspěvky se nevrací. Názory autorů nemusí být totožné s názory redakce. Uzávěrka je vždy 20. předcházejícího měsíce. Doporučená cena 5.- Kč.
Tisk POLYGRAF Znojmo
